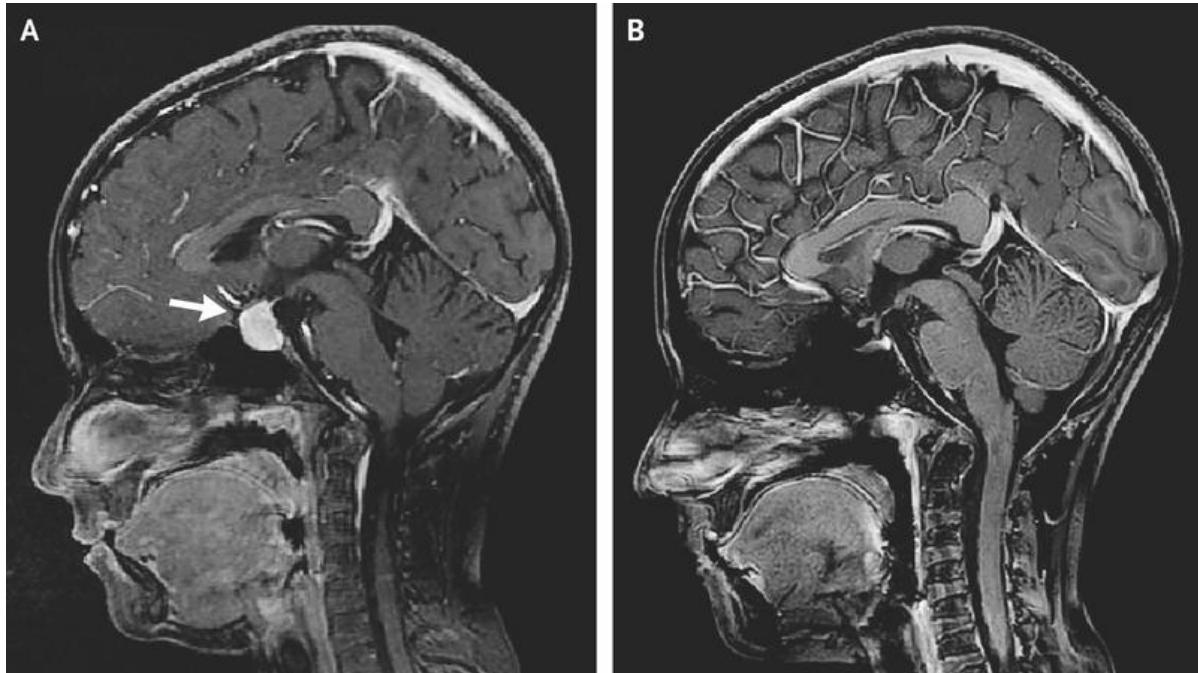

Tăng sản tuyến yên từ suy giáp nguyên phát

Nguồn: <https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMicm1805378>

Người dịch: BS. Trần Châu Mỹ Thanh – Khoa Y – Trường Đại Học Duy Tân

Một bé gái 10 tuổi đến phòng khám nhi với đau đầu và tăng trưởng kém. Khi khám, chiều cao của cô thấp hơn bách phân vị thứ ba và cân nặng của cô là ở bách phân vị thứ mười. Cô có làn da khô; khám cho thấy không có khiếm khuyết thị trường. Các xét nghiệm trong phòng thí nghiệm cho thấy mức thyrotropin hơn 150 $\mu\text{U}/\text{ml}$ (bình thường 0,5 đến 4,9), mức thyroxine tự do là 0,4 ng / deciliter (5,1 pmol / lít) (bình thường 0,8 đến 1,4 ng/dl [10,3 đến 18,0 pmol/l]) và mức prolactin là 63 ng/ ml (bình thường 3 đến 28). Kết quả xét nghiệm bổ sung, bao gồm đánh giá mức độ cortisol buổi sáng, gonadotropin và yếu tố tăng trưởng giống như insulin 1, là bình thường. Hình ảnh cộng hưởng từ (MRI) của đầu cho thấy một tổn thương tăng cường lan tỏa ở vùng hố yên kéo dài đến chéo thị giác (Bảng A, mũi tên). Một chẩn đoán suy giáp nguyên phát với tăng sản tuyến yên thứ phát đã được thực hiện, và bệnh nhân bắt đầu dùng levothyroxin. Suy giáp nguyên phát không được điều trị lâu dài có thể gây tăng sản tuyến yên do cơ chế điều hòa ngược nội tiết tố qua trục vùng dưới đồi – tuyến yên – tuyến giáp. Sau 10 tháng theo dõi, những cơn đau đầu của bệnh nhân đã được giải quyết, mức thyrotropin đã bình thường hóa và bệnh nhân đã tăng chiều cao 6 cm. MRI lặp đi lặp lại của đầu cho thấy đã xử lý sự được gia tăng của tuyến yên (Bảng B).